

Vellinge kommun

Tillväxtavdelningen

235 81 VELLINGE

Detaljplan för Ljunghusen 12:6 med flera, norr om väg 100.

Falsterbonäsets Naturvårdsförening (FNF) har tagit del av och noga studerat förslaget till rubricerad detaljplan. Nedan följer våra synpunkter.

SAMMANFATTNING

- Viktigt allemansrättsligt skogsområde försvinner
- Planen går emot intentionerna i det nya naturvårdsprogrammet
- Höga till mycket höga naturvärden - länsstyrelsen har tidigare haft ambition att göra planområdet till naturreservat
- Länsstyrelsen har i tidigare yttrande sagt nej till bebyggelse inom planområdet
- Det saknas beräkning av ekosystemtjänster trots beslut i kommunfullmäktige
- Detaljplanen påverkar flera riksintressen negativt
- Undermålig miljökonsekvensbeskrivningen - detaljplanen innebär stor påverkan på Natura 2000-områden
- Rödlistade arter hotas
- Stora kulturmiljövärden i området
- Framtida vattenstånd gör det till en olämplig plats att bebygga
- Komplex dagvattenhantering kräver särskilt tillstånd
- Exploateringen motverkar att lokala miljökvalitetsmål uppnås
- Avvägning mellan allmänna och enskilda intressen uppfyller inte krav enligt PBL

Sammantaget medför detta att detaljplanen inte kan fastställas.

INLEDNING

Beskrivning av planområdet

Området är en blandskog utformad genom igenväxning av en hagmark med lövträd och buskar (bl a hassel) i den östra delen som är ett omtyckt strövområde med stor biologisk mångfald – troligen den största på Falsterbonäset. I den västra delen är det en björk och tallskog med varierande undervegetation med bl a flera sällsynta björnbärsarter. Alla däggdjur som vi vet finns på Näset uppträder i området.

Mossan krusig ulota och laven glansfläck har observerats och båda är signalarter som bidrar till att indikera att naturvärdena i området är höga till mycket höga.

I området finns träd i alla utvecklingsstadier - flerstämmiga björkar, grova äldre träd med skrovlig bark, grova hasselbuskar med multnande ved, gamla ihåliga träd, liggande döda trädstammar. Den döda veden anses alltid som en viktig indikator på hög mångfald. Sammantaget en ovanlig biotop för att vara i Vellinge kommun.

Hela området utgör en viltpassage sedan markerna norr om den fd järnvägsvallen blivit mer och mer öppna genom betestryck från nötkreatur, hästar och får. Inhägnaderna utgör i sig även ett vandringshinder mellan de olika fällorna.

De grövsta tallarna i östra delen av området kan bli framtida häckningsplatser för vårt havsörnspar.

Området består av den enda kvarvarande allemansrättsliga skogen i Ljunghusen, så när som grönstråket genom Ljungskogens bebyggelse och som i jämförelse med planområdet saknar andra naturvärden än att det kan användas av närstående som strövområde även om det är både relativt öppet och smalt.

I sammanhanget bör erinras om att ledande kommunpolitiker med Göran Holm i spetsen, vid exploateringen av strandområdet norr om Höllviken för nya väg 100 i slutet av 1980-talet, lovade att man ”i gengäld kommer att lämna Norra Ljunghusen oexploaterat”!

Planen går emot intentionerna i det nya naturvårdsprogrammet.

Detaljplanen går tvärt emot intentionerna i kommunens Naturvårdsprogram, som antogs av kommunfullmäktige 2015-05-20, där områdets beskrivs som "känsligt för exploatering." FNF citerar vidare från programmet: "Området söder om banvallen där en planprocess pågår är ett ekologiskt värdefullt område då det dels uppvisar befintliga naturvärden och dels visar på en potential att höja dessa ytterligare. Den vegetation och de strukturer som finns i området är en bristvara på Falsterbonäset och någon ersättningsmark går ej att finna i närområdet. Därför är en bostadsutbyggnad ej lämplig på platsen ur naturvårds- och hushållningssynpunkt."

I naturvårdsutlåtandet som är bilagt detaljplanen står det dessutom felaktigt: "Utredningsområdet är enligt Vellinge kommun ej upptaget i kommunens naturvårdsprogram."

FNF ställer sig frågan om kommunens politiker och tjänstemän överhuvudtaget bryr sig om naturvårdsprogrammet, som ju framhåller områdets stora skyddsvärde, när man direkt planerar för bebyggelse i strid mot intentionerna i programmet?

Tidigare planer på reservatsbildning

Redan vid bildandet av naturreservatet Norra Ljunghusen (beslut 1995-06-12) ansåg länsstyrelsen att planområdet skulle ingå som en del av detsamma. Markägaren AB Ljungskogens Strandbad motsatte sig dock reservatsbildningen av det område som nu utgör det aktuella planområdet. Vellinge kommun tillstyrkte reservatsbildningen i stort, med undantag för planområdet. Redan 1992-10-01 hade dock Vellinge kommun beslutat att lägga ner planarbetet för skogen mellan Skanörs Ljung och Björkvägen respektive väg 100 och banvallen (Ljungskogen 12:5 m fl, dvs planområdet) med hänvisning till naturintressena. Kommunstyrelsen antog samtidigt upphävandeplan för Ljunghusen 16:60 m fl där det fanns outnyttjade byggrätter med genomförandetid som löpt ut. Allt för att skydda naturen i området.

I beslutet att bilda naturreservatet Norra Ljunghusen skriver länsstyrelsen: ”länsstyrelsen anser att förutsättning för bildande av naturreservat även föreligger för den del av området som ligger söder om banvallen. Bildandet av naturreservat för denna del bör dock avvaktas med hänsyn till att upphävandet av byggnadsplanen för Ljunghusen 16:60 m fl ännu inte gjorts”. Vellinge kommun har tyvärr ändrat ståndpunkt vad gäller detta område sedan dess. Ljunghusen 16:60 är fortfarande obebyggd men övriga fastigheter (16:57, 16:61, 16:62, 16:63, 16:65 och 16:68) har exploaterats mer eller mindre och nu pågår ett detaljplanearbete för en resterande stor del av det naturområde som länsstyrelsen ville göra till naturreservat redan 1995.

FNF kan inte se någon annan anledning till att området i sin helhet inte ingår i reservaten Norra Ljunghusen eller Skanörs Ljung än att kommunen sedan länge avsett att bebygga området. Några andra skäl till att det inte ingår i något av reservaten finns inte. Det borde varit reservat för länge sedan, bl a som buffert till de intilliggande Natura 2000-områdena. Att området skulle ingå i något av reservaten har FNF tidigare påtalat med hänsyn till:

- Områdets höga biologiska mångfald.
- Behovet av ett sammanhängande skogsområde som grön viltkorridor från Falsterbokanalens till Flommens naturreservat.
- Behovet av närnatur till befintlig skola.
- Buffertzonen till den sedan länge skyddade Skanörs Ljung.

Länsstyrelsen har i tidigare yttrande sagt nej till bebyggelse inom planområdet.

I ett yttrande över tidigare detaljplan för Ljunghusen 16:60 m fl daterat 1996-09-06 gör länsstyrelsen klart att de inte kommer att acceptera någon ytterligare bebyggelse inom det område som nu utgör planområdet. Länsstyrelsen skriver i sitt yttrande: ”Att ytterligare bebyggelse inte kommer till stånd mellan det nu aktuella planområdet (16:57, 16:60, 16:61, 16:62, 16:63, 16:65 och 16:68) och naturreservatet Skanörs Ljung är därför en förutsättning för att planförslaget ska kunna tillstyrkas. Likaså får bebyggelsen inte heller kräva att omfattande utfyllnader sker inom området”.

Innehållet är solklart, FNF ser inte några möjliga anledningar som länsstyrelsen skulle kunna åberopa för att ändra sin tidigare inställning – inget har ju hänt som talar för en annan bedömning.

Det saknas beräkning av ekosystemtjänster

Vellinge kommun tillstyrkte en motion från MP i juni 2011 gällande beräkning av ekosystemtjänster i Vellinges natur. I området som berörs av denna detaljplan finns stora värden av ekosystemtjänster ur flera perspektiv - grundläggande, försörjande, reglerande och sociala/kulturella. Sammantaget ger de kommunen möjlighet att skapa en såväl ekologisk som socialt och ekonomiskt långsiktigt hållbar utveckling.

Genom att visa på summan av naturens värde förväntas beslutsfattare ta beslut, som inte fortsätter att leda till utarmning av biologisk mångfald. FNF saknar dock en samlad inventering och bedömning av värdet av ekosystemtjänsterna och djurlivet i det aktuella området. Vi menar att beslutsunderlaget inte är komplett innan en sådan bedömning av ekosystemtjänsterna gjorts.

Negativ påverkan på riksintressen

Enligt Miljöbalken ska områden av riksintresse för naturvård, kustzon och friluftsliv skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada naturmiljön.

Hela området passar utmärkt som rekreationsområde och har goda förutsättningar för friluftsliv i kombination med höga naturvärden. Det är också ett viktigt exkursionsområde för närliggande skola. Området är den enda allemansrättsliga skogen i Ljunghusen, och en av mycket få i Vellinge kommun, vilket betyder att det har ett stort allmänt angeläget intresse. Planens konsekvenser är att naturen mer eller mindre kommer att försvinna och ersättas av vägar och byggnader (med några insprängda träd där emellan). Sammantaget bedömer FNF att konsekvenserna för friluftslivet är stora då i princip hela förutsättningen för friluftsliv försvinner i området.

Genom exploateringen motarbetas målet att bevara kustzonens naturmiljöer. Det aktuella exploateringsområdet är utpekad som en ytterst värdefull del av "Nationallandskapet Skånes kustzon". Stora delar av kuststräckan är uppodlad, med undantag för Falsterbohalvön, vilket gör denna sträcka till en viktig värdekärna. Därför bör inte Vellinge kommuns del av denna kustzon under några omständigheter bebyggas eller uppodlas - istället borde man tänka på att skydda kvarvarande natur i detta område istället för att stjåla bit på bit. Det är ingen ursäkt att stora delar redan är exploaterade

Vellinge kommuns snabba expansion på Falsterbohalvön de sista decennierna gör att tillgängligheten till kust- och strandområden för rekreation och friluftsliv väsentligt försvårats. Trots att Vellinge kommun haft en av de snabbaste befolkningsökningarna i Skåne de sista 40 åren – den bofasta befolkningen i Skanör-Falsterbo har de facto mer än tiodubblats sedan 1960-talet och med utbyggnaden av bl.a. Storevång accelererar tillväxttakten för närvarande ytterligare – har man i senaste översiktsplanen bestämt att det höga tempot skall fortsätta. Bl a anger man en maximal tillväxttakt på upp till 1,5% per år i senaste bostadsförsörjningsprogrammet - vilket placerar Vellinge i topp bland Skånes kommuner vad gäller befolkningsexpansion. Viktiga naturvärden och riksintressen hotas därmed.

Landskapsbilden påverkas redan av den befintliga bostadsbebyggelsen öster om området. Att nu fortsätta med upptill sex våningar höga bostadshus i gränsen mot naturreservatets strandängar i norr förstör ytterligare landskapsbilden. Kommunen har på andra håll visat en total brist på känsla för landskapsbilden, t.ex. i Höllviken längs väg 100.

FNF anser att planförslaget innebär en påtaglig skada för riksintressena för friluftsliv, kustzon och naturvård. Planförslaget motverkar också att miljömålet "Hav i balans samt levande kust och skärgård" uppnås, vilket beskrivs: "Särskilt värdefulla områden ska skyddas mot ingrepp och andra störningar."

NATURVÄRDEN

Miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) och påverkan på Natura 2000-områden

MKB:n som är bilagd planen visar klart och tydligt på ett flertal ställen hur värdefullt området är, men som därefter på olika sätt finner anledningar att förringa värdena och därmed understödja kommunens planer. FNF anser att naturutredning är upprörande undermålig och med slutsatser som är helt anpassade efter beställarens önskemål.

Lokala föreningar och intressenter med stor och mångårig kunskap om ekosystemens status och funktion och med olika erfarenheter och relationer till områdets natur, flora och fauna blev inte inbjudna att delta i processen. Konsulten som representerade Norconsult på samrådet hade inte ens fått ta del av kommunens nya naturvårdsprogram - som dessutom innehåller ett dedikerat kapitel om detaljplaneområdet.

Trots det styrda resultatet anser FNF att MKB:n inte tillräckligt klarar av att bevisa att den planerade åtgärden i området inte skadar de naturtyper som avses att skyddas och inte medför att de arter som avses att skyddas utsätts för störningar som på ett betydande sätt kan försvåra bevarandet av dessa i området.

MKB:n beskriver närmiljön övergripande på följande sätt: "Sammantaget kan sägas att angränsande marker uppvisar mycket höga naturvärden och stora arealer omfattas av ett flertal skyddsbestämmelser, såsom naturreservat, riksintresse för naturvård respektive friluftsliv, Natura 2000." Redan denna beskrivning visar hur känsligt området är som man vill exploatera.

FNF lyfter här fram ett antal ytterligare exempel från MKB:n där det direkt beskrivs hur området påverkas negativt av exploateringen. Citaten från MKB sätts inom citationstecken:

- Friluftslivet påverkas. "Detaljplanen innebär att befintligt skogsområde med ett visst stignät inom planområdet till stora delar omvandlas till ett bostadsområde."
- Naturresurser påverkas. "Skånes kustzon är utpekad som ett nationallandskap, det är av nationellt intresse att naturmiljön inom regionen bevaras. Ytterligare exploatering av redan hårt exploaterad del av kustzonen bedöms motverka syftet med nationallandskapet."
- Miljökvalitetsmål påverkas negativt. "Exploateringens omfattning och karaktär medför att relevanta miljökvalitetsmål lokalt kan påverkas negativt, främst genom att förekomsten av rödlistade björnbärsarter kan försvåras eller t o m försvinna samtidigt som större delen av områdets skog avverkas."

•Biologiska mångfalden utarmas. "Planerad utbyggnad medför även att större delen av områdets skogsmiljöer och skyddsvärda träd avverkas. Vidare riskerar kvarvarande skogsmiljöer förlora sin naturliga karaktär och istället bli mer parkmark med styrd skötsel."

FNF anser att författarna av MKB:n visar brist på en övergripande förståelse för ekosystem och hur de fungerar. Man måste alltid se ett ekosystem i sin helhet. Området gränsar i direkt anslutning till Natura 2000 områdena Falsterbo-Foteviken (Fågeldirektivet, SPA) och Falsterbohalvön (Art- och habitatdirektivet, SCI/SAC). Dessa Natura 2000-områden är redan belastade - det nämns i handlingarna att befintlig bebyggelse redan till viss del stör direkt intilliggande Natura 2000-områden.

Även länsstyrelsen anser att exploateringsgraden i anslutning till Natura 2000-områdena Falsterbo-Foteviken och Falsterbohalvön redan är hög, vilket står i konflikt med fågellivet (Länsstyrelsen Skåne, 2005a-b). Biotopkvaliteten i området har försämrats överlag, vilket har lett till att strandängarnas fågelpopulationer blivit mindre, trots det starka lagstadgade skyddet som Natura 2000 innebär (Ehnbomoch Karlsson, 2013; Länsstyrelsen Skåne, 2011).

Då kan man inte belasta dem ytterligare. En exploatering enligt denna detaljplan skulle göra att man fragmenterar till en så stor grad att det som Natura 2000-området skall skydda slutligen kollapsar. Det finns stor risk för ökad rörelsestörning (rörligt friluftsliv, lösspringande hundar och katter) i och med den ökande bebyggelsen och befolkningmängden i direkt anslutning till Natura 2000-områdena. De omfattande schaktnings- och uppfyllnadsarbetena och avverkningarna kommer att verka störande.

Summan av landskap, djur och växter är natur. En viss naturtyps djursamhälles sammansättning styrs av störningen från omgivningen (dvs närheten till bebyggelse). Ju längre ifrån desto artrikare djursamhälle.

FNF bedömer att miljöpåverkan på de intilliggande Natura 2000-områdena genom bland annat dagvattenhantering och störning av fågellivet är betydande. FNFs uppfattning är därför tillstånd enligt 7 kap 28§ miljöbalken krävs.

Rödlistade arter i planområdet hotas

Riksdag och regering har beslutat om miljömål där artskyddet har fått en stärkt ställning. Detta inkluderar bl a "Ett rikt växt- och djurliv", vilket även är ett lokalt miljökvalitetsmål sedan 2014. Länsstyrelsen skriver att: "Förekomsten av rödlistade arter i ett område indikerar att det finns biotoper och naturtyper med höga naturvärden. Exploateringen av mark har gått längst i sydvästra Skåne, där antalet försvunna och utrotningshotade arter är störst i riket."

Inom planområdet finns ett antal rödlistade djur, fåglar och växter som kräver särskilt stor omsorg och som i ett nationellt perspektiv inte har sin överlevnad säkrad. Dessa bedöms enligt specifika kriterier löpa risk att försvinna från det område som rödlistan omfattar.

Bland annat har två ovanliga rödlistade björnbärsarter påträffats. Engelskt björnbär - *Rubus echinatus* är ett äkta starkt hotat (EN) björnbär som bara finns inom två mycket begränsade områden i Skåne, vilket det ena är Falsterbohalvön. Artdatabanken skriver att Engelskt björnbär

verkar klara sig bra på Falsterbohalvön, men kan lätt decimeras genom röjningar och expanderande bebyggelse. Kilbjörnbär - *Rubus silvaticus*, är starkt hotat (EN) och finns i Sverige endast på två närliggande lokaler på Falsterbohalvön (förutom ett litet bestånd som kommit till ön Lucerna i Västervik via utländskt timmer). Artdatabanken skriver att de båda bestånden på Falsterbohalvön lätt kan skadas om bebyggelsen utvidgas. Luddbjörnbär - *Rubus insularis* vilka är missgynnade (NT) har observerats liksom de vanligare arterna lindblomsbjörnbär, armeniskt björnbär, klobjörnbär, flikbjörnbär och blåhallon.

FNF vill påpeka att det är mycket ovanligt att så många olika björnbärsarter förekommer inom samma område. Vellinge kommun skriver själva i sitt Naturvårdsprogram att de rödlistade "Björnbären påverkas negativt av en utvidgning av bebyggelsen samt av igenväxning eller kraftig röjning." Man skriver vidare: "Hänsyn måste tas till de hotade björnbärsarter som förekommer i området." Trots detta är man villiga att gå vidare med en detaljplan som inte kan garantera deras överlevnad. FNF anser att detta skäl nog till att stoppa detaljplanen i sin helhet.

Planområdet har också stor betydelse för fågellivet i intilliggande naturreservat och natura 2000-områden. Kommunen nämner även detta i sitt nya Naturvårdsprogram: "Skogsområdena är väldigt värdefulla vilo- och födosökningsplatser för flyttande fåglar, både för tättingar och för rovfåglar som orm- vråk, bivråk (VU) och sparvhök."

Vattenområdet norr om planområdet finns på den internationella CW-listan (Convention of Wetlands) på grund av dess stora ornitologiska betydelse. Länsstyrelsen beskriver samverkan mellan detta område och planområdet i beslutsunderlaget för bildande av naturreservatet Norra Ljunghusen på följande sätt: "Det intilliggande skogsområdet söder om banvallen har stor betydelse för fågellivet, inte minst som rast- och födosökslokal under flyttningstiden. De olika biotoperna skapar således tillsammans förutsättningar för ett rikt och varierat fågelliv".

Spillkråka trivs i området och är upptagen sedan 2015 i rödlistan som nära hotad (NT). Den är också upptagen i EU:s fågeldirektiv, vilket gör att eventuella verksamheter i området måste prövas mot artskyddsförordningen.

Presumptiva boplatser för havsörn finns inom en km. Man brukar säga att havsörnar ofta behöver tre alternativa bo i skyddade områden med kraftiga träd. Den rättspraxis som deklarerats av Mark- och miljööverdomstolen är säkerhetsavstånd på två km till örnbö. FNF menar att tre km är ett rimligare avstånd, medan ny forskning indikerar att avståndet kanske borde utökas ytterligare (<http://birdlife.se/sveriges-ornitologiska-forening/fagelskydd/vindkraft/nyhet-2015-04-17/>). I vilket fall hävdar FNF att detaljplanen som prövas står i strid med artskyddsförordningen.

MKB:n beskriver vidare fågellivet i området: "brandkronad kungsfågel och gulhämpling noterats vid ett flertal tillfällen, vilka troligen häckar tillfälligt inom planområdet. Till exempel har brandkronad kungsfågel noterats vid över tjugo tillfällen enbart under våren 2014 och arten konstaterades även häcka inom området detta år (Artportalen, 2014). Både brandkronad kungsfågel och gulhämpling är rödlistade (NT – nära hotad respektive VU – sårbar)." FNF vill lyfta fram att även mindre hackspett, som är rödlistad och nära hotad (NT), har häckat i området.

Två fridlysta arter fladdermus, dvärgfladdermus och trollfladdermus, som är upptagna i bilaga 4 i Art- och habitatdirektivet observeras regelbundet i området. Detta innebär att de kräver ett noggrant skydd. Fladdermöss skyddas av flera internationella överenskommelser och enligt 4 §

artskyddsförordningen är det förbjudet att avsiktligt störa fladdermöss, särskilt under djurens parnings-, uppfödning-, övervintrings- och flyttperioder eller att skada eller förstöra deras fortplantningsområden eller viloplats.

•Ett flertal insekter från rödlistan kommer att påverkas negativt.

Bredhornad ögonbagge *Vanonus brevicornis* X DD

Dytiscus circumflexus NT

Agathidium haemorrhoidum NT

Smal frölöpare *Harpalus anxius* NT

Snyltdyngbagge *Aphodius porcus* NT

Quedius balticus NT

Cryptocephalus sericeus NT

Longitarsus ochroleucus NT

Ljungkornlöpare *Amara infima* NT

Signalarter i planområdet

Många signalarter finns huvudsakligen i skogsmiljöer där även rödlistade arter förekommer och används som stöd och hjälpmedel vid inventeringen av nyckelbiotoper. Inom planområdet går att finna bl a krushättemossa (*krusig ulota*), glansfläck och ramslök.

Det framgår av MKB:n att ingen ordentlig inventering gjorts i området. Trots detta finns det ändå många hotade arter med. Det talar för höga till mycket höga naturvärden! Vi förutsätter att en grundlig inventering genomförs.

Även träd som skall bevaras hotas

Flertalet grova träd som finns i området kommer att hotas av exploateringen. Detta gäller även de träd som planen avser skall bevaras. Träd klarar bara en grundvattensänkning på 25 mm per år för att rötternas tillväxt skall hålla takten med sänkningen. Detta motverkar i sin helhet att det lokala miljömålet ”Levande skogar” uppnås.

KULTURMILJÖ

Stora kulturmiljövärden

Norra Ljungskogen har högt kulturvärde med lämningarna efter torvtäkt med lång brytningskontinuitet som speciella uttryck för området. Bl a ligger den största torvringen på Falsterbohalvön här. Inom området finns Falsterbohalvöns enda hagmark (behöver restaurering). Norra Ljunghuset uppfördes 1796 och utgör det sista huset innan heden mellan orten och Skanör med Falsterbo. Innan orten Ljunghusen började byggas låg huset enligt längs landsvägen, och utgjorde en gräns mellan Skanör med Falsterbo och "österbyarna". Grinden över vägen ("Ljunghusenleddet") fanns kvar till 1928. Huset har dessutom bidragit till namngivningen av orten. Även om det ursprungliga huset brann ner 1951 är det förvånansvärt historielöst att inte på något sätt markera denna historiska plats i detaljplanen.

TEKNISKA FAKTA

Framtida vattenstånd hindrar bebyggelse

Planläggning och beslut ska ske med hänsyn till miljö- och klimataspekter, bl a genom att den anpassas till väntade klimatförändringar (2 kap 3 § miljöbalken). Därför skall försiktighetsprincipen alltid gälla. Om man inte kan garantera skydd på lång sikt skall man inte heller bygga.

Den framtida havsnivåhöjningen, i kombination med lågtrycksbanor och vindar, innebär att risken för erosion och översvämningar längs delar av landets kuster kan komma att öka betydligt. Det aktuella området har marknivåer som varierar mellan +1,6 och +2,5 meter och kommer därför att bli särskilt utsatt. Detta är klart under den av länsstyrelsen fastställda gränsen för bostadsbebyggelse, 3 meter över havet. Klimatförändringarna kommer också att leda till höjda grundvattennivåer. Bilden på s.112 i planprogrammet visar hur högt grundvattnet redan står dvs. mindre än 0.5-1.0 meter under marknivån.

Kommuner kommer i framtiden inte att kunna räkna med att staten rycker ut som en hjälpgumma vid översvämningar som sker av orsaker som kommunerna kunnat förutsäga, t ex bebyggelse på riskområden vid kuster som kan drabbas av höga vattenstånd

FNF anser att åtgärderna som beskrivs i planprogrammet inte är tillräckligt robusta för att skydda bebyggelsen. Detta medför att detaljplanen inte långsiktigt hållbar och inte heller skall godkännas.

Dagvattenhantering kräver tillstånd

Det finns risk för översvämning från havet vid extrema högvatten och risk för att en planerad pumpstations elskåp drabbas. Vid havsnivåer till 3 meter eller mer höjs grundvatten och dagvatten till kritiska nivåer. Planförslaget bygger således på att tekniken fungerar i alla lägen i det vattensjuka området.

FNF menar att det krävs tillstånd enligt miljöbalken kap 11 för den komplexa dagvattenhantering som föreslås.

Trafikproblem och ökat kvävedefall

Som planen beskriver är det stora och ökande trafikmängder som passerar förbi planområdet på väg 100. Exploateringen kommer inte bara att medföra en ökad trafikmängd utan även markant höjda nivåer av kvävedefall över bl a Skanörs Ljung då all biltrafik till och från Skanör-Falsterbo kommer att tvingas att bromsa in när de närmar sig den nya rondellen som planeras vid väg 100. Ett ständigt ökande kvävedefall är en av de största bidragande orsakerna till ökande mängder sly på Skanörs Ljung. Det är lätt att förstå att rondellen och trafiken från det nya området kommer att regelbundet stoppa upp trafikflödet i båda riktningarna med mer tomgångskörning som resultat.

Markföroreningar

Det finns stor risk för höga halter av fenoler och kreosoter från banvallen i området. Det gäller särskilt med tanke på den höga grundvattennivån och översvämningensrisken. Inom stora delar av Falsterbohalvön förekommer en okontrollerad bevattning med ytvatten i trädgårdar. Detta fortgår trots att FNF föreslagit ett kommunalt kontrollprogram. I det aktuella området är risken stor att arsenikförorenat grundvatten från banvallen kommer att spridas i villaträdgårdarna. Detta skulle i så fall motverka att nationella miljömålet "Grundvatten av god kvalitet" samt det lokala miljökvalitetsmålet "Giftfri miljö" uppnås.

AVSLUTNING

Kommunerna ska ta hänsyn till de allmänna intressena vid planläggning och lovgivning. Av miljöbalken (MB 3 kap 6 §) framgår att mark- och vattenområden som har betydelse med hänsyn till naturvärden, kulturvärden eller friluftslivet är allmänna intressen enligt plan- och bygglagen. FNF anser att den intresseavvägning som kommunen har gjort i aktuellt ärende inte uppfyller kraven i 2 kap 2§ Plan- och bygglagen. De intressen som talar för antagande av den föreslagna detaljplanen står inte i rimlig proportion till de intrång i motstående intressen som ett genomförande av den skulle medföra. De Natura 2000-områden som påverkas negativt av exploateringen är också av riksintresse enligt miljöbalken och är därmed av allmänt intresse enligt plan- och bygglagens andra kapitel. Markområdet är även särskilt känsligt från en ekologisk synpunkt (MB 3 kap 3 §).

Den aktuella detaljplanen ökar varken boendekvaliteten för invånarna eller värnar den biologiska mångfalden i området. Planprogrammet verkar mer fokusera på att de nyinflyttade får tillgång till närnatur än att de som bor där får behålla sin. Särskilt påfallande är hur kommunens ofta återkommande information till invånarna - att man ser naturen som Vellinge kommuns främsta tillgång - kommit till korta när man bestämt sig att exploatera ett så stort värdefullt naturområde för bebyggelse. Politikerna verkar helt bortse från det faktum att alla enkäter visar att det är naturvärdena som är den viktigaste faktorn för kommuninnevånarna trivs och bor kvar i kommunen. Natur som är värd att bevara försvinner på löpande band samtidigt som det pågår en ständig urbanisering av tätorterna i kommunen - förtätning, asfaltering, utökad belysning, hårdgjorda ytor och förstörda siktlinjer.

Vår natur- och kulturmiljö är inte självklar - den är under ständigt hot från exploatering och behöver ständigt värnas. Men det handlar egentligen inte främst om oss som bor här nu, våra politiker och näringsidkare eller tillresta besökare - det handlar framförallt om våra barn och om kommande generationer. Det är så mycket lättare att exploatera än att senare återskapa värdefull natur. Vi måste sträva mot att lämna världen vidare som en bättre plats än den som vi fick överta.

De grundläggande och särskilda hushållningsbestämmelser enligt 3, 4 och 7 kap miljöbalken som berör området har i det här fallet en direkt verkan då markanvändningen kommer att ändras då natur- och friluftsmark ersätts av tätortsbebyggelse. Lagstiftningen betonar miljöfrågornas betydelse i planeringen och vikten av hushållning med mark- och vattenområden. I det här fallet är miljöfrågorna helt enkelt inte förenliga med den storskaliga exploateringen.

Detaljplanen kan därför inte fastställas.

Falsterbo 2015-11-24

För Falsterbonäsets Naturvårdsförening

David Carlson (ordförande)

Falsterbonäsets Naturvårdsförening, Box 32, 239 21 Skanör